

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

№5 (3)

2026

ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

*Elektron nashr. 2026-yil, may.
3-qism*

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqov vch, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayev vch, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayev vch, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyev vch, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyev vch, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyev vch, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoirazimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldixojaga o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Faxridinov Zafarjon Faxridin o'g'li, O'zb. Res. Bosh prokuraturasi HIJQKD boshqarma boshlig'i
Utayev Uktam Choriyev vch, Anijon viloyati prokurorining o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zb. Res. Bosh prokuraturasi IJQK Departamentining Namangan viloyati boshqarmasi boshlig'i
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.
Abdulkarimova Dinara Rustamxonovna, bank-moliya akademiyasi professori, DSc., professor.
Ikramov Murod Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Nazarova Ra'no Rustamovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjavevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhridinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoira Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Fakhriddinov Zafarjon Fakhriddin ogli, Head of the DCEC under the Prosecutor General's Office of the Rep. of Uzb.
Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Prosecutor of Anijan Region
Ochilov Farkhod, Head of the Namangan Regional Department of the Department of Internal Affairs of Rep. of Uzb.
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyeva Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Abdukarimova Dinara Rustamkhanovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Ikramov Murod Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Nazarova Ra'no Rustamovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Geografiya fanlari doktori, professori
Umirzoqov Ja'sur Artiqboy o'g'li, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent
Zebo Kuldasheva, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Rustamov Ilkomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Rakhimovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridaxon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Doctor of Geographical Sciences, Professor
Umirzokov Jasur Artiqboy ugli, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor
Zebo Kuldasheva, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi rayosatining 2023-yil 1-apreldagi 336/3-sonli qarori bilan ro'yxatdan o'tkazilgan.

MUNDARIJA

EKOLOGIK BARQARORLIKNI TA'MINLASHGA QARATILGAN HAYOTIY TASHABBUSLAR.....	12
Muxiddin Kalonov	
O'ZBEKISTONDA NAQDSIZ TO'LOVLAR ULUSHINING OSHISHI VA PUL MASSASI NAZORATI SAMARADORLIGIGA TA'SIRI.....	28
Pardayev G'ayrat Jabbor o'g'li	
BUXGALTERIYA HISOBINING PAYDO BO'LISHI VA RIVOJLANISHI HISOB SIYOSATINING SHAKLLANISHIDA ASOS SIFATIDA.....	34
Abduvaxidov Farxod Tuychiyevich	
O'ZBEKISTON AUDITORLIK TASHKILOTLARIDA ICHKI SIFAT NAZORATI STANDARTLARINI RISKKA YO'NALTIRILGAN YONDASHUV ASOSIDA TAKOMILLASHTIRISH.....	41
Bobonarova Kamola	
SANOAT KORXONALARINING INVESTITSION-INNOVATSION FAOLIYATI SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING NAZARIY-USLUBIY ASOSLARI.....	47
Azizova Habiba Arslonovna	
TADBIRKORLIK SUBYEKTLARIGA RAQAMLI DAVLAT XIZMATLARINI KO'RSATISHNING NAZARIY YONDASHUVLARI.....	56
Yusupova Dilbar Mirabidovna	
KARBOHOVYIE KREDITV V AGRAPHOМ СЕКТОРЕ КАК ИНСТРУМЕНТ РАЗВИТИЯ ЗЕЛЁНОЙ ЭКОНОМИКИ УЗБЕКИСТАНА.....	61
Абдуллаева Зайнаб Руслановна	
BUXORO ZINDONI VA BOLO HOVUZ ANSAMBLI MISOLIDA TARIXIY OBIDALARNING BARQAROR TURISTIK SIG'IMI TAHLILI.....	66
Shodiyeva Moxichehra Shokir qizi, Qilichov Muhridin Husniddin o'g'li	
SOLIQ TIZIMIDA SOLIQ RISKINI BAHOLASH USLUBIYOTI.....	73
Ravshanjon Azimovich	
O'ZBEKISTONDA UMUMIY O'RTA TA'LIM TIZIMI: RIVOJLANISH TENDENSIYALARI VA BUXORO VILOYATI TAHLILI.....	80
Davidxodjayev Oybek Obidovich	
O'ZBEKISTONDA INVESTITSION KREDITLASHLASHNING AMALDAGI HOLATI VA ISTIQBOLLARI.....	85
Abdurashidova Mohidil Qodir qizi, Karimova A.	
IQTISODIYOTNI TRANSFORMATSIYALASH SHAROITIDA DXSH ASOSIDA FAOLIYAT YURITAYOTGAN TADBIRKORLIK SUBYEKTLARINI MOLIYAVIY QO'LLAB-QUVVATLASHNI BAHOLASH USULLARINI TAKOMILLASHTIRISH MUAMMOLARI.....	91
Toxirov Jaxongir Maxmudjon o'g'li	
SURXONDARYO VILOYATIDA UY-JOY QURILISHI VA IPOTEKA KREDITLASHNING O'ZARO BOG'LIQLIGI.....	96
Turopova Nigora Xolmurod qizi, Safarova Dilrabo Baxriddin qizi	
ESG INTEGRATION AND GREEN FINANCIAL ANALYSIS: A NEW METHODOLOGICAL APPROACH TO CORPORATE FINANCIAL SUSTAINABILITY.....	100
Erkin Temirovich Shodiev	
THE CURRENT STATE OF DIGITALIZATION OF TOURISM IN UZBEKISTAN AND PROSPECTS FOR ITS DEVELOPMENT.....	105
Bekmurodov Bakhtiyor Farkhodovich	
TA'LIM MUASSASALARINI MOLIYALASHTIRISHDA OPTIMALLASHTIRISH ZARURATI VA YO'NALISHLARI.....	113
Umarov Avzaljon Yodgorali o'g'li	

АХОЛИ ИСТЕ’МОЛ МАДАНИЯТИ ВА МИЛЛИЙ ИQTISODIY O’SISHGA TA’SIRI	118
Rustamov Sheroz Oblokulovich	
ISHLAB CHIQRISH OMILLARINING IQTISODIY O’SISHGA TA’SIRI: KOBБ–DOUGLAS MODELII ASOSIDA EKONOMETRIK TAHLIL	123
Maxmudov Sobir Xudoyberdiyevich	
BARQAROR SHAHARSOZLIK RIVOJLANISHIGA ERISHISHDA QATTIQ CHIQINDILARNI KOMPLEKS BOSHQRISH	129
Firas Halawani, Feruza Insavaliyeva	
СРАВНИТЕЛЬНЫЙ АНАЛИЗ РЕАЛИЗАЦИИ НА НАЦИОНАЛЬНОМ УРОВНЕ КЛЮЧЕВЫХ МЕЖДУНАРОДНЫХ ЭКОЛОГИЧЕСКИХ СОГЛАШЕНИЙ, СВЯЗАННЫХ С ТРАНСГРАНИЧНЫМ ЗАГРЯЗНЕНИЕМ, В УЗБЕКИСТАНЕ И СОСЕДНИХ СТРАНАХ.....	139
Шафикова Луиза, Ойбек Камилов	
ЦИФРОВАЯ ЭКОНОМИКА УЗБЕКИСТАНА: ОЦЕНКА ТЕКУЩЕГО УРОВНЯ И ПОТЕНЦИАЛА РОСТА	150
Омонтурдиева Диёра	
YER VA SUV RESURSLARINI INTEGRATSIYALASHGAN BOSHQRISHDA DRONLARDAN FOYDALANISH.....	155
Matkarimov Mansur	
YASHIL INVESTITSIYALAR BOZORI MEKANIZMINING DASTAKLARI	161
Ziyodullayeva Gulasal Akmal qizi	
СТРАТЕГИЯ ПРИВЛЕЧЕНИЯ И УДЕРЖАНИЯ ПЕРСОНАЛА ПОСРЕДСТВОМ HR-БРЕНДИНГА: ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ И ПРАКТИКА РЕАЛИЗАЦИИ В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН	167
Дониерова Фотимабону Алишер кизи	
KAMBAG’ALLIKNI MONETAR VA KO’P O’LCHOVLI VAHOLASH METODOLOGIYASI ASOSIDA IQTISODIY O’SISH STRATEGIYALARINI KONSEPTUAL TAKOMILLASHTIRISH	173
Sotiboldiyev Asadbek Hasan o’g’li	
QURILISH SANOATIDA RESURS TEJAMKOR ISHLAB CHIQRISH TIZIMINI RIVOJLANTIRISHNING USTUVOR YO’NALISHLARI.....	179
Utbasarov Doniyorjon Baxtiyorovich	
KICHIK BIZNESDA XIZMATLAR SOHASINI RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA RIVOJLANTIRISHNING AHAMIYATI.....	188
Raximov Zafar Komilovich, Mamatazimov Jaloliddin Sherzod o’g’li	
MANAGING DIGITAL TRANSFORMATION IN PRIMARY HEALTHCARE: A SYSTEMATIC LITERATURE REVIEW	192
Ashurova Sitora Xusnitdin qizi	
МЕЖДУНАРОДНЫЕ ПРАВОВЫЕ ПРОБЕЛЫ В УПРАВЛЕНИИ ТРАНСГРАНИЧНЫМ ЗАГРЯЗНЕНИЕМ ВОД В ЦЕНТРАЛЬНОЙ АЗИИ	197
Тиллахуджаев Аббосхон, Дилфуза Шакирова, Мухамедалиева Сайёра, Ойбек Камилов	
JAHON ME’MORIY MEROSIDAN TURIZMDA FOYDALANISH: DOLZARB MUAMMOLAR, ZAMONAVIY YECHIMLAR VA ISTIQBOLLI TAKLIFLAR.....	208
Qilichov Muhriddin Husniddin o’g’li	
IMPROVING SALES PROMOTION STRATEGIES FOR UZBEK EXPORTERS IN DEVELOPING FOREIGN MARKETS.....	217
Aziz Kurbanovich Abdullaev, Rustamova Madina Baxrom qizi	
ENVIRONMENTAL DEGRADATION AND CARBON EMISSION: INTERCONNECTED LINKS WITH ECONOMIC GROWTH IN POST-SOVIET.....	222
Rajabova Malika Nuriddin qizi	
NATIYAGA YO’NALTIRILGAN BUDJETLASHTIRISHGA OID ILMIY QARASHLAR VA YONDASHUVLAR	230
Qosimova Gulyar Axmatovna	

ТРАНСГРАНИЧНЫЕ ФАКТОРЫ РАЗВИТИЯ РЕГИОНАЛЬНОГО ТУРИЗМА НА ПРИМЕРЕ РЕСПУБЛИКИ КАРАКАЛПАКСТАН.....	236
Наурызбаев Алиакбар Рустамович	
ВЗАИМОСВЯЗЬ УРОВНЯ ЖИЗНИ И ИНДЕКСА ЧЕЛОВЕЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ В УСЛОВИЯХ СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ	239
Усманова Зумрад Исламовна	
KIMYO SANOAT KORXONALARINING INNOVATSION FAOLIYATINI MOLIYALASHTIRISHNI YANADA TAKOMILLASHTIRISH CHORALARI	242
Muxammadiyeva Munira Zaynabuddinovna	
QISHLOQ UY-JOY QURILISHIDA DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIK MEXANIZMLARINING AHAMIYATI.....	248
Xannarov Komiljon Karimovich	
TIBBIYOT MUASSASALARI FAOLIYATINI MUVOFIQLASHTIRISH VA VAZIFALAR TAQSIMOTI TAMOYILLARI.....	253
Saidov Suhrob Shodmonovich	
HUDUDIIY IQTISODIY INTEGRATSIYA RIVOJLANISHINING XORIJIY TAJRIBASI VA MARKAZIY OSIYO MAMLAKATLARI UCHUN AHAMIYATI.....	257
Akbarova Kamola Akmaljonovna	
MOLIYAVIY TAHLIL AXBOROT BAZASINING KORXONA RAQOBATBARDOSHLIGIGA TA'SIRI	263
Karimov Eminjon Gopardjonovich	
XIZMAT KO'RSATISH SOHASIDA INVESTITSIYALAR SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING ZAMONAVIY MEXANIZMLARI	270
Shermatov Axror Abdixakimovich	
QAYTA TIKLANUVCHI ENERGIYA MANBALARIDAN SAMARALI FOYDALANISH VA ENERGIYA SAQLASH TIZIMLARINI RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI	275
Ergash Bobobekov	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA TIJORAT BANKLARIDA ISLOM MOLIYASINI RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI	281
Yo'ldoshev Jamshid Nu'monovich	
XIZMAT KO'RSATISH KORXONALARINI SAMARALI RIVOJLANTIRISH MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH	285
Qurbonova Rahima Jamshedovna	
YASHIL IQTISODIYOT SHAROITIDA YANGI ISH O'RINLARINI SHAKLLANTIRISH ISTIQBOLLARI.....	290
Ibroximova Nafosat Abdusattor qizi	
YASHIL IQTISODIYOT SHAROITIDA QAYTA ISHLASHNING IQTISODIY O'SISHGA TA'SIRI: MUAMMOLAR VA ISTIQBOLLAR.....	297
Raximov Zikrullo Soyibjon o'g'li	
RAQAMLI MUHITDA REKREATSION XIZMATLAR MARKETINGINI RIVOJLANTIRISH YO'NALISHLARI	302
Usmanova Zumrad Islamovna	
WAYS TO IMPROVE THE QUALITY OF EDUCATIONAL SERVICES IN HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTIONS	306
Iskhakova Sarvar Ayubovna, Amriyeva Shahzoda Shukhratovna	
BARQAROR TURIZMGA ERISHISHDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISHNING AHAMIYATI.....	312
Baxtiyorov Javlon Fazliddin o'g'li	
MEVA MAHSULOTLARINI QAYTA ISHLASH KORXONALARIDA IQTISODIY SAMARADORLIKNI OSHIRISHNING ZAMONAVIY TIZIMI.....	316
Yusufova Laylo G'ayrat qizi	

AHOLISI ZICH JOYLASHGAN HUDUDLARDA QISHLOQ JOYLARINING BARQAROR RIVOJLANISHI: NAZARIY-METODOLOGIK ASOSLAR.....	325
Yusufjonov Jahongir Ilxomjon o'g'li	
СТРАТЕГИЧЕСКОЕ МЫШЛЕНИЕ В ФИЛОСОФИИ СТОИЦИЗМА И СОВРЕМЕННОЙ ТЕОРИИ СТРАТЕГИИ: СРАВНИТЕЛЬНЫЙ АНАЛИЗ ВЗГЛЯДОВ МАРКА АВРЕЛИЯ И КОНЦЕПЦИИ СТРАТЕГИРОВАНИЯ ВЛАДИМИРА Л. КВИНТА.....	329
Норкулов Суннатбек Алишерович	
О'ZBEKISTONDA OLIY TA'LIM MUASSASALARINI MOLIYALASHTIRISHNI TAKOMILLASHTIRISH.....	335
Kurbanov Baxodir Negmatullayevich	
MAMLAKATIMIZDA INVESTITSIYALAR SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA QULAY BIZNES MUHITINING TA'SIRI.....	341
Vahidova Gulhayyo Arzi qizi	
O'ZBEKISTONDA KICHIK VA O'RTA BIZNESNI BANK KREDITLARI BILAN TA'MINLASHNI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI.....	347
Raxmanova Ilmira Rustamovna	
SAVDO KORXONALARINING RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISHDA MA'LUMOTLAR TAHLILI VA MAQSADLI MARKETINGDAN FOYDALANISH YO'NALISHLARI.....	354
Toxirov Javlon Raximovich	
MAXSUS IQTISODIY ZONALARNI TARKIBIY QISMLARI BO'YICHA BAHOLASHNING MUHIM OMILLARI.....	361
Arslonov U. U.	
RESURSLAR TA'MINOTI TIZIMINING TASHKILY-IQTISODIY XUSUSIYATLARI.....	367
Arziqulova Oybarchin Eshquvat qizi	
JAHON SAVDO TASHKILOTI TAMOYILLARI ASOSIDA SOLIQ SIYOSATINI MUVOFIQLASHTIRISHNING KONSEPTUAL ASOSLARI.....	373
Saitqulov Suxrob Shavkatovich	
TIJORAT BANKLARIDA MIJOZLARNING KREDIT QOBILIYATINI BAHOLASH UCHUN SKORING MODELIDA SUN'IY INTELLEKTNI JORIY ETISHNING AHAMIYATI.....	380
Komiljon Karimov	
OLIJ TA'LIM VA AMALIYOT TIZIMLARI INTEGRATSIYASI ASOSIDA KADRLAR TAYYORLASH MENEJMENTINI TAKOMILLASHTIRISHNING INNOVATSION MEXANIZMLARI.....	386
Karimova Xurshida Raximovna	
QO'RIQLASH DEPARTAMENTIDA SOLIQ YUKLAMASINING MOLIYAVIY BARQARORLIKKA TA'SIRI VA UNI ICHKI MOLIYAVIY NAZORAT HAMDA AUDIT NUQTAYI NAZARDAN TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI.....	390
Salimbayev Mirsohibjon Mirsodiq o'g'li	
ПОВЫШЕНИЕ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ АГРОПРОМЫШЛЕННОГО КОМПЛЕКСА И ОБЕСПЕЧЕНИЕ ПРОДОВОЛЬСТВЕННОЙ БЕЗОПАСНОСТИ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН.....	396
Ли Марина Рудольфовна	
O'ZBEKISTONDA YER RESURSLARINING AGRAR IQTISODIYOTGA TA'SIRINI EKONOMETRIK BAHOLASH.....	402
Xoshimova Sevara Baxromovna	
FARMATSEVIKA IMPORT KOMPANIYALARIDA REKLAMA SIYOSATINI TAKOMILLASHTIRISH: "SHINING IMPEX" AJ MISOLIDA EMPIRIK TADQIQOT.....	410
Alimxodjayeva Nargiza Elshodovna, Nurullayev Ilyosbek Xojiabdulla o'g'li	
HUDUDIY IQTISODIY O'SISHNI EKONOMETRIK MODELASHTIRISH USULLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	417
Turayev Baxtiyor Ergashevich	
QAYTA TIKLANUVCHI ENERGIYA SANOATINI RIVOJLANTIRISHNING IQTISODIY MEXANIZMLARI VA SAMARADORLIKNI OSHIRISH YO'NALISHLARI.....	421
Qalandarova Gulshoda Nazirjon qizi	

QISHLOQ XO'JALIGI KORXONALARIDA DAVLAT SUBSIDIYALARINING MOLIYAVIY NATIJALARGA TA'SIR KANALLARI VA ULARNI HISOBDA AKS ETTIRISH MASALALARI	427
Davronbek Matyakubovich Matkarimov, Qadamov Mirzobek Ulug'bek o'g'li	
O'ZGARUVCHILAR O'RTASIDAGI MUNOSABATLARNI REGRESSIYA MODELLARI ORQALI AMALIY TAHLILI	432
Sakiyeva Ozoda Batirovna, Xushvaqtova Dilfuza Ramazon qizi	
INSON KAPITALIGA YO'NALTIRILGAN INVESTITSIYALARNI MOLIYALASHTIRISH AMALIYOTINI TAKOMILLASHTIRISH	437
Zayniddinov Aloviddin Zayniddin o'g'li	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA KRIPTO-AKTIVLAR AYLANMASINI RIVOJLANTIRISH HAMDA BOZOR MUNOSABATLARINI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI	444
Khakimov Bekzod Ilhomjonovich	
O'ZBEKISTONDA MADANIYAT VA SAN'AT TA'LIMI MUASSASALARINI DAVLAT TOMONIDAN MOLIYALASHTIRISHNING HOZIRGI HOLATI VA MUAMMOLARI.....	453
Atabayeva Yulduz Baxtiyar qizi	
ЧЕЛОВЕЧЕСКИЙ КАПИТАЛ КАК ФАКТОР ПЕРЕХОДА К ЗЕЛЁНОЙ ЭКОНОМИКЕ В УЗБЕКИСТАНЕ	457
Ким Елена Радионовна	
O'ZBEKISTONDA YASHIL LOYIHALARNI MOLIYALASHTIRISHNI BOSHQARUV SAMARADORLIGI: HOLAT, MUAMMOLAR VA ISTIQBOLLAR.....	464
Abdurasulova Zarina Sayfiddin qizi	

UDK: 336.648:502.131.1(575.1)

O‘ZBEKISTONDA YASHIL LOYIHALARNI MOLIYALASHTIRISHNI BOSHQARUV SAMARADORLIGI: HOLAT, MUAMMOLAR VA ISTIQBOLLAR

Abdurasulova Zarina Sayfiddin qizi

Toshkent Xalqaro Universiteti,

tayanch doktorant, “Iqtisodiyot va moliya” kafedrası o‘qituvchisi

E-mail: zarinaabdurasulova2025@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0009-0009-4309-1698>

Annotatsiya: Ushbu maqolada O‘zbekistonda yashil loyihalarni moliyalashtirish boshqaruvining institutsional samaradorligi 2019–2025-yillar kesimida tahlil qilinadi. Tadqiqotda yashil obligatsiyalar bozorining shakllanish jarayoni, davlat-xususiy sheriklik (DXSh) mexanizmlari orqali qayta tiklanuvchi energiya loyihalarini moliyalashtirish hamda iqlim xarajatlarini boshqarish tizimidagi mavjud institutsional zaifliklar o‘rganilgan. Tadqiqot natijalari shuni ko‘rsatadiki, mamlakatda yashil transformatsiyani moliyalashtirish uchun yillik investitsiya ehtiyoji kamida 6 mlrd AQSH dollarini tashkil etadi. 2023-yilda chiqarilgan birinchi yashil suveren obligatsiyalar O‘zbekistonning Markaziy Osiyoda ushbu yo‘nalishdagi faol ishtirokini mustahkamladi. Shu bilan birga, iqlim xarajatlarini identifikatsiya qilish tizimi, xususiy kapitalni jalb etish mexanizmlari va idoralararo muvofiqlashtirish jarayonlarida ayrim tizimli cheklovlar saqlanib qolmoqda. Maqolada moliyalashtirish boshqaruvini takomillashtirish va xususiy investitsiyalarni rag‘batlantirishga qaratilgan amaliy tavsiyalar ishlab chiqilgan.

Kalit so‘zlar: yashil moliyalashtirish, yashil obligatsiyalar, davlat-xususiy sheriklik, iqlim xarajatlari, qayta tiklanuvchi energiya, boshqaruv samaradorligi, O‘zbekiston.

Abstract: This article analyses the institutional governance effectiveness of green project financing in Uzbekistan during the period 2019–2025. The study examines the development of the green bond market, renewable energy financing through public-private partnership (PPP) mechanisms, and existing institutional weaknesses in climate expenditure management. The findings indicate that the annual investment demand required for green transformation amounts to at least USD 6 billion. The issuance of Uzbekistan’s first sovereign green bonds in 2023 strengthened the country’s position as one of the active participants in sustainable finance development in Central Asia. However, several systemic constraints remain in climate budget tagging, private capital mobilisation mechanisms, and inter-agency coordination processes. The article provides practical recommendations aimed at improving financing governance and stimulating private investment.

Key words: green financing, green bonds, public-private partnership, climate expenditure, renewable energy, governance effectiveness, Uzbekistan.

Аннотация: В данной статье анализируется институциональная эффективность управления финансированием зелёных проектов в Узбекистане за период 2019–2025 годов. В исследовании рассматриваются процессы формирования рынка зелёных облигаций, финансирование проектов возобновляемой энергетики через механизмы государственно-частного партнёрства (ГЧП), а также существующие институциональные слабости в системе управления климатическими расходами. Результаты исследования показывают, что ежегодная потребность в инвестициях для обеспечения зелёной трансформации составляет не менее 6 млрд долларов США. Выпуск первых суверенных зелёных облигаций в 2023 году укрепил позиции Узбекистана как одного из активных участников развития устойчивого финансирования в Центральной Азии. Вместе с тем сохраняются определённые системные ограничения в механизмах идентификации климатических расходов, привлечения частного капитала и межведомственной координации. В статье разработаны практические рекомендации, направленные на совершенствование управления финансированием и стимулирование частных инвестиций.

Ключевые слова: зелёное финансирование, зелёные облигации, государственно-частное партнёрство, климатические расходы, возобновляемая энергетика, эффективность управления, Узбекистан.

KIRISH

Iqlim o'zgarishining kuchayib borayotgan tahdidlari hamda barqaror rivojlanish talablari fonida yashil loyihalarni moliyalashtirish masalasi dunyoning ko'plab mamlakatlarida davlat siyosatining ustuvor yo'nalishlaridan biriga aylanib bormoqda. Yashil moliyalashtirish tizimining boshqaruv samaradorligi deganda investitsiya resurslarini maqsadli va shaffof taqsimlash, moliyaviy institutlar hamda boshqaruv mexanizmlarining yashil loyihalarni qo'llab-quvvatlashga moslashganligi, xususi sektor ishtirokining kengayishi va natijalar monitoringining samarali tashkil etilishi tushuniladi.

O'zbekiston Respublikasi uchun ushbu masala alohida dolzarblik kasb etadi. Mamlakat iqlim o'zgarishiga nisbatan sezgir hududlardan birida joylashgan bo'lib, uning hududining qariyb 80 foizi cho'l va yarim cho'l zonalaridan iborat. Shuningdek, o'rtacha harorat 1950-yillardan buyon global o'rtacha ko'rsatkichga nisbatan tezroq sur'atlarda oshib bormoqda [1]. Mamlakat foydalanayotgan suv resurslarining muhim qismi qo'shni davlatlar hududidan oqib kelishi energetika, qishloq xo'jaligi va ichimlik suvi ta'minoti sohalarida qo'shimcha ekologik va iqtisodiy risklarni yuzaga keltirmoqda. Shu bois O'zbekiston 2019-yilda "Yashil iqtisodiyotga o'tish strategiyasi 2019–2030"ni qabul qildi [2] hamda yashil moliyalashtirish va barqaror investitsiyalarni rivojlantirish bo'yicha bosqichma-bosqich islohotlarni amalga oshirishni boshladi.

OECD (2023) hisobotiga ko'ra, yashil iqtisodiyotga o'tish maqsadlarini amalga oshirish uchun zarur bo'lgan yillik investitsiyalar hajmi kamida 6 mlrd AQSH dollarini tashkil etadi va ushbu ehtiyojni faqat davlat byudjeti hisobidan qoplash imkoniyati cheklangan [3]. Bu holat yashil loyihalarni moliyalashtirish boshqaruvining institutsional tizimini ilmiy jihatdan chuqur o'rganish zaruratini yuzaga keltiradi.

Mazkur tadqiqotning maqsadi O'zbekistonda yashil loyihalarni moliyalashtirish boshqaruvi samaradorligini 2019–2025-yillar kesimida ilmiy tahlil qilish hamda mavjud tizimli muammolar va ularni bartaraf etish yo'llarini aniqlashdan iborat.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Yashil moliyalashtirish boshqaruvi sohasidagi xalqaro ilmiy adabiyotlarni shartli ravishda ikki asosiy yo'nalishga ajratish mumkin:

- (a) institutsional va normativ-huquqiy asoslarni o'rganish;
- (b) moliyaviy vositalarning samaradorligini baholash.

Buchner va hammualliflar (2021) yashil moliyalashtirish tizimining samaradorligi ko'p jihatdan institutsional muvofiqlashtirish, shaffoflik va monitoring mexanizmlarining rivojlanganlik darajasiga bog'liq ekanligini ta'kidlaydi [4]. Mualliflarning fikriga ko'ra, yashil investitsiyalarni samarali boshqarish uchun davlat organlari, moliyaviy institutlar va xususi sektor o'rtasidagi hamkorlik mexanizmlarini mustahkamlash muhim ahamiyat kasb etadi.

Volz (2018) rivojlanayotgan iqtisodiyotlarda yashil obligatsiyalar bozorining shakllanish jarayonini tahlil qilib, ushbu bozorda davlat kafolatlari, xalqaro moliya institutlari ishtiroki hamda barqaror normativ-huquqiy muhit hal qiluvchi omillardan biri ekanligini asoslab beradi [5]. Tadqiqotda yashil obligatsiyalar bozori investitsiyalarni diversifikatsiya qilish va uzoq muddatli ekologik loyihalarni moliyalashtirishda samarali vosita sifatida baholanadi.

Markaziy Osiyo mintaqasida ushbu yo'nalishdagi ilmiy tadqiqotlar nisbatan cheklangan. Asliddinov va Karimov (2022) O'zbekistondagi energetika investitsiya tizimining tarkibiy cheklovlarini o'rganib, qayta tiklanuvchi energiya loyihalarini moliyalashtirishda institutsional mexanizmlarni takomillashtirish zarurligini qayd etgan [6].

OECD tomonidan 2023-yilda chop etilgan "Financing the Green Transition in Uzbekistan" hisobotida O'zbekistonda yashil iqtisodiyotga o'tish jarayonini moliyalashtirish bilan bog'liq muammolar keng qamrovli tahlil qilinadi [3]. Hisobotda kapital bozorlari rivojlanishining hozirgi holati, yashil obligatsiyalar chiqarish imkoniyatlari hamda xususi kapitalni jalb etishdagi mavjud institutsional to'siqlar alohida ko'rib chiqilgan.

Shuningdek, UNDP, AFD hamda O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiyot va moliya vazirligi hamkorligida 2023-yilda tayyorlangan "Climate Public Expenditure and Institutional Review (CPEIR)" hisobotida iqlim xarajatlarini davlat byudjeti jarayoniga integratsiya qilishdagi dolzarb muammolar tahlil qilingan [7]. Mazkur hujjatda iqlim xarajatlarini identifikatsiya qilish, monitoring qilish va natijadorlikni baholash tizimlarini takomillashtirish zarurligi ta'kidlangan.

Worldly Journals nashrida chop etilgan ilmiy maqolada O'zbekistonda yashil iqtisodiyotni moliyalashtirishning innovatsion mexanizmlari o'rganilib, davlat-xususi sheriklik (DXSh), yashil obligatsiyalar hamda xalqaro moliya institutlari bilan hamkorlik asosiy moliyaviy vositalar sifatida ko'rsatilgan [8]. Mualliflar ushbu mexanizmlar yashil loyihalarni moliyalashtirish hajmini kengaytirish va investitsion faollikni oshirishga xizmat qilishini qayd etadilar.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Mazkur tadqiqotda hujjatli tahlil, qiyosiy-statistik tahlil hamda tizimli yondashuv metodlarining uyg'unlashgan shaklidan foydalanildi. Tadqiqot metodologiyasi yashil loyihalarni moliyalashtirish boshqaruvining institutsional samaradorligini kompleks baholashga yo'naltirildi.

Hujjatli tahlil jarayonida O'zbekiston Respublikasining yashil iqtisodiyot va barqaror rivojlanishga oid normativ-huquqiy hujjatlari, strategik dasturlari va davlat qarorlari o'rganildi. Xususan, "Yashil iqtisodiyotga o'tish strategiyasi 2019–2030", davlat-xususiy sheriklikni rivojlantirishga oid hujjatlar hamda yashil obligatsiyalar chiqarilishi bilan bog'liq me'yoriy asoslar tahlil qilindi.

Qiyosiy-statistik tahlil yordamida 2019–2025-yillar davomida yashil moliyalashtirish ko'rsatkichlari, investitsiyalar hajmi, qayta tiklanuvchi energiya loyihalariga yo'naltirilgan mablag'lar, yashil obligatsiyalar emissiyasi va iqlim xarajatlari dinamikasi o'rganildi. Statistik ma'lumotlar asosida O'zbekistonning yashil moliyalashtirish tizimi xalqaro tajriba bilan qiyosiy baholandi.

Tizimli yondashuv orqali yashil moliyalashtirish boshqaruvi davlat organlari, xalqaro moliya institutlari, tijorat banklari, xususiy investorlar va davlat-xususiy sheriklik mexanizmlari o'rtasidagi o'zaro bog'liq institutsional tizim sifatida tahlil qilindi. Ushbu yondashuv yashil moliyalashtirishdagi mavjud institutsional zaifliklar va boshqaruv muammolarini aniqlash imkonini berdi.

Tadqiqotda foydalanilgan asosiy birlamchi va ikkilamchi manbalar quyidagilardan iborat:

- O'zbekiston Respublikasi normativ-huquqiy hujjatlari;
- O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiyot va moliya vazirligining yashil obligatsiyalar bo'yicha taqsimot va ta'sir hisobotlari [9];
- OECD [3];
- Asian Development Bank (ADB) [10];
- Jahon banki [11];
- UNDP [7];
- International Monetary Fund (IMF) [12] tahliliy materiallari.

Moliyaviy ko'rsatkichlarning ayrim qismi xalqaro moliya institutlari tomonidan e'lon qilingan hisobotlar hamda O'zbekiston hukumati rasmiy press-relizlari asosida shakllantirildi.

Tadqiqotning vaqt doirasi 2019–2025-yillarni qamrab oladi. Geografik qamrov sifatida O'zbekiston Respublikasi tanlandi.

TAHLIL VA NATIJALAR

O'zbekistonda yashil moliyalashtirish boshqaruvining institutsional asosini bir qator muhim strategik va normativ-huquqiy hujjatlar tashkil etadi. Xususan, 2019-yilda Prezident farmoni bilan tasdiqlangan "Yashil iqtisodiyotga o'tish strategiyasi 2019–2030" doirasida 2030-yilgacha issiqxona gazlari emissiyasini 2010-yil darajasiga nisbatan 35 foizga qisqartirish hamda qayta tiklanuvchi energiya manbalari ulushini elektr energiyasi ishlab chiqarish tarkibida 40 foizga yetkazish vazifalari belgilangan [2]. Mazkur strategik maqsadlar keyinchalik "Yangi O'zbekiston" taraqqiyot strategiyasi 2022–2026 [13] va "O'zbekiston – 2030" strategiyasida ham ustuvor yo'nalish sifatida mustahkamlandi.

Iqlim siyosati va yashil moliyalashtirish jarayonlarini muvofiqlashtirish maqsadida sohalararo idoralararo kengash tashkil etilgan bo'lib, Iqtisodiyot va moliya vazirligi uning ishchi organi sifatida faoliyat yuritmoqda. Donor tashkilotlar bilan hamkorlikni rivojlantirish va texnik-moliyaviy yordamni jalb qilish maqsadida alohida muvofiqlashtirish guruhi ham shakllantirilgan [14].

UNDP va AFD hamkorligida 2022–2023-yillarda O'zbekistonda ilk bor iqlim byudjeti belgilash (climate budget tagging) amaliyoti joriy qilindi hamda uning natijalari "Fuqarolar byudjeti" nashriga integratsiya qilindi [15]. Ushbu mexanizm iqlim xarajatlarini monitoring qilish va ularning shaffofligini oshirish yo'nalishidagi muhim institutsional qadam sifatida baholanadi.

Shu bilan birga, tahlillar normativ-huquqiy bazada ayrim institutsional cheklovlar mavjudligini ko'rsatadi. Xususan, yashil moliyalashtirish sohasini kompleks tartibga soluvchi yagona maxsus qonunchilik hujjati hali shakllanmagan. Natijada vakolat va funksiyalar turli vazirlik hamda idoralar o'rtasida taqsimlangan bo'lib, bu ayrim hollarda sohalararo muvofiqlashtirish samaradorligiga ta'sir ko'rsatmoqda.

O'zbekiston so'nggi yillarda yashil obligatsiyalar bozorini rivojlantirish bo'yicha Markaziy Osiyodagi faol mamlakatlardan biri sifatida e'tirof etilmoqda. Mazkur yo'nalishdagi muhim bosqichlardan biri 2021-yil avgust oyida amalga oshirildi. Xususan, O'zbekiston mintaqada birinchi bo'lib 235 mln AQSH dollariga teng sovereign SDG (Barqaror rivojlanish maqsadlari) obligatsiyalarini xalqaro moliya bozoriga joylashtirdi. Ushbu mablag'lar ta'lim, sog'liqni saqlash, suv resurslarini boshqarish, yashil transport, chiqindilarni boshqarish va qayta tiklanuvchi energiya kabi yetti ustuvor yo'nalishdagi loyihalarni moliyalashtirishga yo'naltirildi [16].

2023-yil oktabr oyida esa O'zbekiston London fond birjasida 4,25 trln so'mlik birinchi yashil suveren evroobligatsiyalarni muvaffaqiyatli joylashtirdi va 30 dan ortiq xalqaro investorlarni jalb etdi [17]. UNDP

ma'lumotlariga ko'ra, 2024-yil dekabr holatiga ushbu obligatsiyalar hisobidan shakllangan mablag'lar to'liq taqsimlangan bo'lib, ular ichimlik suvi infratuzilmasini modernizatsiya qilish, suvni tejavchi texnologiyalarni joriy etish hamda himoya o'rmonlarini kengaytirish loyihalariga yo'naltirilgan [9].

Shuningdek, Sustainalytics tashkiloti tomonidan 2025-yilda tayyorlangan mustaqil baholash hisobotida O'zbekistonning 2023-yilgi yashil obligatsiyalari ICMA (International Capital Market Association) tomonidan belgilangan Yashil obligatsiyalar tamoyillariga muvofiq ekani tasdiqlandi [18]. Mazkur holat O'zbekistonning xalqaro yashil moliya bozorlari bilan integratsiyalashuv jarayonida muhim institutsional ishonch omili sifatida baholanadi (1-jadval).

1-jadval. O'zbekiston yashil va tematik obligatsiyalar chiqarish tarixi, (2021–2023)

Yil	Obligatsiya turi	Hajmi	Moliyalashtirilgan sohalar
2021	Sovereign SDG obligatsiyasi	\$235 mln	Ta'lim, suv, salomatlik, yashil transport, energiya
2023 (1)	Sovereign yashil obligatsiya (korporativ)	Maxfiy	Yashil infratuzilma loyihalari
2023 (2)	Yashil sovereign evroobligatsiya (London birjasi)	4,25 trln so'm	Suv infratuzilmasi, o'rmon, suvtejavsh texnologiyalari

Manba: UNDP [17]; OECD [3]; Moliya vazirligi [9]; Sustainalytics [18] asosida muallif tuzgan.

Yashil loyihalarni moliyalashtirishning muhim yo'nalishlaridan biri davlat-xususiy sheriklik (DXSh) mexanizmi orqali qayta tiklanuvchi energetika sohasiga xorijiy investitsiyalarni jalb etish hisoblanadi. OECD (2025) ma'lumotlariga ko'ra, O'zbekiston 2030-yilgacha 21 GvT qayta tiklanuvchi energiya quvvatlarini ishga tushirish hamda elektr energiyasi ishlab chiqarish tarkibida qayta tiklanuvchi manbalar ulushini 54 foizga yetkazishni rejalashtirmoqda. 2024-yil holatiga ko'ra, 2 567 MVt quyosh va 900 MVt shamol energetikasi quvvatlari xorijiy investorlar ishtirokida rivojlantirish bosqichida bo'lgan [10].

Mazkur loyihalarning asosiy qismi uzoq muddatli davlat kafolatlangan elektr energiyasini xarid qilish shartnomalari (Power Purchase Agreement — PPA) asosidagi DXSh modeli doirasida amalga oshirilmoqda. Ushbu mexanizm investorlar uchun moliyaviy barqarorlik va investitsion ishonchlilikni ta'minlashda muhim vosita sifatida xizmat qilmoqda.

Amaliyotda muhim natijalarga erishilgan. Xususan, 2022-yilda BAAning MASDAR kompaniyasi Samarqand viloyatida 500 MVt quvvatga ega quyosh elektr stansiyasini qurish bo'yicha DXSh tanlovida g'olib deb topildi [11]. Shuningdek, 2024-yil dekabr oyida Jahon banki tomonidan Xorazm viloyatida Fransiyaning Voltalia kompaniyasi tomonidan amalga oshirilayotgan 100 MVtlik quyosh elektr stansiyasi loyihasi uchun 3,5 mln AQSH dollari miqdorida to'lov kafolati ajratildi [19].

Bundan tashqari, Asian Development Bank (ADB) ma'lumotlariga ko'ra, 2025-yil yanvar holatida O'zbekistonda quyosh energetikasiga oid beshta faol loyiha bevosita ADB investitsiyalari asosida amalga oshirilmoqda [10]. Ushbu loyihalar mamlakatda qayta tiklanuvchi energetika infratuzilmasini kengaytirish va yashil iqtisodiyotga o'tish jarayonini jadallashtirishga xizmat qilmoqda.

Shu bilan birga, IMF (2025) baholashlariga ko'ra, DXSh loyihalari portfelining jadal kengayishi boshqaruv va fiskal barqarorlik nuqtai nazaridan qo'shimcha institutsional ehtiyot choralarini talab etmoqda. Xususan, 2021-yil oxirida umumiy qiymati 6,2 mlrd AQSH dollarini tashkil etgan 200 dan ortiq DXSh loyihalari mavjud bo'lgan bo'lsa, 2024-yil oxiriga kelib ushbu ko'rsatkich 31 mlrd AQSH dollariga, ya'ni mamlakat YalMining qariyb 27 foiziga yetgan [12]. 2025–2030-yillar davomida amalga oshirilishi rejalashtirilayotgan yangi loyihalar hajmi esa qo'shimcha 30,2 mlrd AQSH dollarini tashkil etishi kutilmoqda [12] (2-jadval).

2-jadval. O'zbekistonda DXSh portfelining dinamikasi va boshqaruv xavflari, (2021–2024)

Ko'rsatkich	2021-yil oxiri	2024-yil oxiri	Izoh / Xavf
DXSh loyihalari umumiy qiymati	~\$6,2 mlrd (~8% YalM)	~\$31 mlrd (~27% YalM)	Keskin o'sish, moliyaviy risklar ortadi
Energetika ulushi	Ma'lum emas	93% (\$28,8 mlrd)	Markazlashuv riski — yashil diversifikatsiya zaif
2023-yilgi yangi imzolar	—	\$1,6 mlrd (6 shartnoma)	Markaziy Osiyo va MDH bo'yicha yangi DXShlarning ~40%i
2025-yil DXSh cheklovi (yangi)	—	\$6,5 mlrd	IMF tavsiyasi asosida byudjetga kiritildi

Manba: IMF [12]; Jahon banki [11]; ADB [10] hisobotlari asosida muallif tuzgan.

Yashil loyihalarni moliyalashtirishning muhim yo'nalishlaridan biri davlat-xususiy sheriklik (DXSh) mexanizmi orqali qayta tiklanuvchi energetika sohasiga xorijiy investitsiyalarni jalb etish hisoblanadi. OECD (2025) ma'lumotlariga ko'ra, O'zbekiston 2030-yilgacha 21 GVt qayta tiklanuvchi energiya quvvatlarini ishga tushirish hamda elektr energiyasi ishlab chiqarish tarkibida qayta tiklanuvchi manbalar ulushini 54 foizga yetkazishni rejalashtirmoqda. 2024-yil holatiga ko'ra, 2 567 MVt quyosh va 900 MVt shamol energetikasi quvvatlari xorijiy investorlar ishtirokida rivojlantirish bosqichida bo'lgan [10].

Mazkur loyihalarning asosiy qismi uzoq muddatli davlat kafolatlangan elektr energiyasini xarid qilish shartnomalari (Power Purchase Agreement — PPA) asosidagi DXSh modeli doirasida amalga oshirilmoqda. Ushbu mexanizm investorlar uchun moliyaviy barqarorlik va investitsion ishonchlikni ta'minlashda muhim vosita sifatida xizmat qilmoqda.

Amaliyotda muhim natijalarga erishilgan. Xususan, 2022-yilda BAAning MASDAR kompaniyasi Samarqand viloyatida 500 MVt quvvatga ega quyosh elektr stansiyasini qurish bo'yicha DXSh tanlovida g'olib deb topildi [11]. Shuningdek, 2024-yil dekabr oyida Jahon banki tomonidan Xorazm viloyatida Fransiyaning Voltalia kompaniyasi tomonidan amalga oshirilayotgan 100 MVtlik quyosh elektr stansiyasi loyihasi uchun 3,5 mln AQSH dollari miqdorida to'lov kafolati ajratildi [19].

Bundan tashqari, Asian Development Bank (ADB) ma'lumotlariga ko'ra, 2025-yil yanvar holatida O'zbekistonda quyosh energetikasiga oid beshta faol loyiha bevosita ADB investitsiyalari asosida amalga oshirilmoqda [10]. Ushbu loyihalar mamlakatda qayta tiklanuvchi energetika infratuzilmasini kengaytirish va yashil iqtisodiyotga o'tish jarayonini jadallashtirishga xizmat qilmoqda.

Shu bilan birga, IMF (2025) baholashlariga ko'ra, DXSh loyihalari portfelining jadal kengayishi boshqaruv va fiskal barqarorlik nuqtai nazaridan qo'shimcha institutsional ehtiyot choralarini talab etmoqda. Xususan, 2021-yil oxirida umumiy qiymati 6,2 mlrd AQSH dollarini tashkil etgan 200 dan ortiq DXSh loyihalari mavjud bo'lgan bo'lsa, 2024-yil oxiriga kelib ushbu ko'rsatkich 31 mlrd AQSH dollariga, ya'ni mamlakat YalMining qariyb 27 foiziga yetgan [12]. 2025–2030-yillar davomida amalga oshirilishi rejalashtirilayotgan yangi loyihalar hajmi esa qo'shimcha 30,2 mlrd AQSH dollarini tashkil etishi kutilmoqda [12].

IMF ekspertlari ushbu tezkor o'sish sharoitida DXSh loyihalari ustidan nazorat mexanizmlarini kuchaytirish, davlat kafolatlari va majburiyatlarini monitoring qilish hamda yalpi DXSh majburiyatlari uchun aniq fiskal cheklovlarni joriy etish zarurligini ta'kidlaydilar [12]. Bu esa yashil loyihalarni moliyalashtirish boshqaruvi samaradorligini oshirishda institutsional nazorat va risklarni boshqarish tizimlarini yanada takomillashtirish muhim ahamiyat kasb etishini ko'rsatadi.

Tadqiqot natijalari O'zbekistonda yashil moliyalashtirish boshqaruvi bir vaqtning o'zida ikki o'zaro bog'liq tendensiyani namoyon etayotganini ko'rsatadi. Bir tomondan, 2021–2023-yillarda yashil obligatsiyalarni muvaffaqiyatli joylashtirish hamda davlat-xususiy sheriklik (DXSh) mexanizmlari orqali qayta tiklanuvchi energetika sohasiga xorijiy investitsiyalarni jalb etish borasida erishilgan natijalar Markaziy Osiyo mintaqasi uchun muhim institutsional yutuq sifatida baholanishi mumkin. Jahon banki (2023) qayd etganidek, 2022-yil dekabr oyida yashil iqtisodiy o'sishning strategik asoslarini mustahkamlashga qaratilgan Prezident farmoyishining qabul qilinishi mamlakatda amalga oshirilayotgan islohotlarning muhim bosqichlaridan biri hisoblanadi [21].

Ikkinchi tomondan, iqlim xarajatlarini boshqarish tizimidagi mavjud institutsional cheklovlar hamda DXSh portfelining tez sur'atlarda kengayib borishi sharoitida nazorat mexanizmlarining rivojlanishi nisbatan sust kechayotgani uzoq muddatli moliyaviy barqarorlikka ta'sir ko'rsatishi mumkin. Ayniqsa, davlat kafolatlari hajmining ortishi va yirik energetika loyihalarining ko'payishi fiskal risklarni boshqarish tizimini yanada takomillashtirish zaruratini yuzaga keltirmoqda.

Xalqaro tajriba shuni ko'rsatadiki, yashil moliyalashtirish boshqaruvining samarali tizimlarida uchta asosiy element muhim o'rin tutadi:

1. iqlim xarajatlarini davlat byudjeti siklida majburiy tarzda belgilash va monitoring qilish (Tailand va Filippin tajribasi);
2. yashil taksonomiyaning normativ-huquqiy jihatdan mustahkamlanganligi (Yevropa Ittifoqi va Xitoy tajribasi);
3. xususiy investorlar uchun soliq imtiyozlari hamda risklarni kamaytiruvchi moliyaviy qo'llab-quvvatlash mexanizmlarining rivojlanganligi [4-5].

Tahlillar shuni ko'rsatadiki, O'zbekistonda ushbu elementlarning birinchisi — iqlim xarajatlarini belgilash va monitoring qilish tizimi — bosqichma-bosqich shakllanmoqda. Biroq yashil taksonomiyaning to'liq huquqiy asosini yaratish hamda xususiy investorlarni rag'batlantirish mexanizmlarini kengaytirish yo'nalishlarida hali qo'shimcha institutsional choralar talab etiladi.

ADB (2025) ma'lumotlariga ko'ra, O'zbekiston energetika sohasida DXSh mexanizmlarini qo'llash bo'yicha muhim amaliy tajriba to'plagan. Xususan, Sherobod va boshqa quyosh energetikasi loyihalari doirasida ishlab chiqilgan tender hujjatlari, tranzaksion maslahat xizmatlari va investitsion standartlar keyingi loyihalar uchun

institutsional asos vazifasini bajarmoqda [10]. Ushbu tajribani suv xo'jaligi, yashil transport, chiqindilarni qayta ishlash va ekologik ishlab chiqarish kabi boshqa yashil iqtisodiyot yo'nalishlariga ham tatbiq etish yashil moliyalashtirish boshqaruvi samaradorligini yanada oshirishga xizmat qilishi mumkin.

XULOSA VA TAKLIFLAR

O'zbekiston yashil loyihalarni moliyalashtirish boshqaruvinu rivojlantirish yo'nalishida muhim institutsional poydevorni shakllantirishga erishdi. Xususan, mamlakat yashil obligatsiyalar bozori bo'yicha Markaziy Osiyoda yetakchi pozitsiyani egalladi, davlat-xususiy sheriklik (DXSh) asosida qayta tiklanuvchi energetika sohasida yirik investitsion portfelni shakllantirdi hamda iqlim xarajatlarini belgilash (climate budget tagging) tizimini bosqichma-bosqich joriy etishni boshladi. Mazkur jarayonlar O'zbekistonda yashil iqtisodiyotga o'tish strategiyasining institutsional asoslari shakllanayotganini ko'rsatadi.

Shu bilan birga, tadqiqot natijalari yashil moliyalashtirish boshqaruvi tizimida ayrim tizimli cheklovlar mavjudligini ham ko'rsatdi. Jumladan, yillik investitsiya ehtiyojining yuqoriligi, normativ-huquqiy bazaning yetarli darajada integratsiyalanmaganligi, iqlim xarajatlarini byudjet tizimiga to'liq institutsional integratsiya qilish jarayonining yakunlanmaganligi hamda xususiy kapital bozorlari rivojlanishining cheklanganligi boshqaruv samaradorligiga ta'sir ko'rsatmoqda.

Tadqiqot natijalari asosida quyidagi amaliy tavsiyalar ishlab chiqildi:

1. Yashil moliyalashtirish bo'yicha yagona normativ-huquqiy asosni shakllantirish. Xususan, "Yashil moliyalashtirish to'g'risida"gi alohida qonun yoki "Yashil taksonomiya" hujjatini ishlab chiqish maqsadga muvofiqdir. Mazkur hujjatda yashil loyihalar mezonlari, moliyaviy vositalar, hisobot standartlari va sohalarga muvofiq lashtirish mexanizmlari yagona tizim asosida mustahkamlanishi lozim.

2. Iqlim byudjeti belgilash tizimini institutsional mustahkamlash. Iqlim xarajatlarini belgilash va monitoring qilish mexanizmlarini yillik davlat byudjeti jarayonining majburiy bosqichi sifatida joriy etish hamda uning natijalarini parlament va jamoatchilik nazoratiga taqdim etish tizimini rivojlantirish zarur.

3. DXSh mexanizmlarini boshqa yashil sohalarga kengaytirish. Energetika sohasida shakllangan muvaffaqiyatli tender va tranzaksion maslahat tajribasini suv xo'jaligi, yashil transport, chiqindilarni qayta ishlash va ekologik ishlab chiqarish yo'nalishlarida ham qo'llash yashil investitsiyalar samaradorligini oshirishga xizmat qiladi.

4. Xususiy investitsiyalarni rag'batlantirish mexanizmlarini rivojlantirish. Yashil loyihalarga investitsiya kirituvchi subyektlar uchun soliq imtiyozlari, kredit kafolatlari, sug'urta va risklarni kamaytiruvchi boshqa moliyaviy vositalarni joriy etish orqali mahalliy kapital bozorini faollashtirish maqsadga muvofiqdir.

Kelgusidagi tadqiqotlarda O'zbekistondagi yashil obligatsiyalar samaradorligini xalqaro standartlar asosida miqdoriy baholash, DXSh portfelining fiskal risklarini stsenariyli modellashtirish hamda yashil investitsiyalarning iqtisodiy va ekologik ta'sirini kompleks tahlil qilish dolzarb ilmiy yo'nalishlardan biri bo'lib qoladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 23.10.2019-yildagi "O'zbekiston Respublikasi qishloq xo'jaligini rivojlantirishning 2020 — 2030-yillarga mo'ljallangan strategiyasini tasdiqlash to'g'risida"gi PF-5853-sonli Farmoni, <https://lex.uz/docs/-4567334>
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 02.12.2022-yildagi "2030-yilgacha O'zbekiston Respublikasining "yashil" iqtisodiyotga o'tishiga qaratilgan islohotlar samaradorligini oshirish bo'yicha chora-tadbirlar to'g'risida"gi PQ-436-sonli qarori, <https://lex.uz/uz/docs/-6303230>
3. AFD. (2022). Uzbekistan: Green Economy Support Program. Agence Française de Développement.
4. OECD. (2023). Financing Uzbekistan's Green Transition: Capital Market Development and Opportunities for Green Bond Issuance. OECD Publishing, Paris.
5. Buchner, B. K., Clark, A., Falconer, A., Macquarie, R., Meattle, C., Tolentino, R., & Wetherbee, C. (2021). Global Landscape of Climate Finance 2021. Climate Policy Initiative.
6. Volz, U. (2018). Fostering Green Finance for Sustainable Development in Asia. ADBI Working Paper No. 814. Asian Development Bank Institute.
7. Asliddinov, N., & Karimov, D. (2022). "O'zbekiston – 2030" strategiyasi: "yashil iqtisodiyot". [ResearchGate](https://www.researchgate.net/publication/360000000)
8. UNDP Uzbekistan. (2023). Climate Public Expenditure and Institutional Review: Uzbekistan. UNDP, AFD & O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiyot va moliya vazirligi.
9. Yashil iqtisodiyotni moliyalashtirishning innovatsion mexanizmlari. (2024). Worldly Journals – International Journal of Scientific Research. [Worldly Journals](https://www.worldlyjournals.com)
10. O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi. (2024). Green Bond Allocation and Impact Report: October 2023 Green Bond. Toshkent. [Moliya vazirligi hisoboti](https://www.moliya.gov.uz)
11. ADB Development Asia. (2025). Driving Uzbekistan's Renewable Energy Growth Through PPPs and Policy Reform.
12. World Bank. (2023). Uzbekistan: Realizing an Inclusive Green Growth Transition. Results Brief.
13. Kun.uz. (2025, 2-iyul). IMF: Uzbekistan's Public-Private Partnerships Could Burden Future Budgets.

14. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti. (2022). Yangi O'zbekiston 2022–2026 taraqqiyot strategiyasi. [Prezident.uz](https://prezident.uz)
15. [UNDP Uzbekistan Press Release](#). (2024). AFD, European Union and UNDP Join Efforts to Support Green Financing in Uzbekistan.
16. [Joint SDG Fund](#). (2021). Uzbekistan's First SDG Bond Allocation and Impact Report.
17. [UNDP Uzbekistan Green Eurobond](#). (2023). Uzbekistan Issues First Ever Green Sovereign Eurobonds Worth 4.25 Trillion UZS on the London Stock Exchange.
18. [Sustainalytics Report](#). (2025). Republic of Uzbekistan Green Bond Annual Review 2025.
19. [World Bank Press Release](#). (2024, 23-dekabr). Uzbekistan to Launch a New Solar Plant in the Khorezm Region with Support from the World Bank Group.
20. [UNDP Climate Budget Integration Index](#). (2023). Climate Change Budget Integration Index Assessment: Uzbekistan.
21. [World Bank Greener Future](#). (2023, 26-oktabr). The World Bank and Uzbekistan's Ministry of Economy and Finance: Working Together for a Greener Future.

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o'g'li

2026. № 5 (3)

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelmasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin. Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

EI.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>